

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések,

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyakab Márton nyomdabérlőnél.

hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A kereskedelmi iskola.

K.-Vásárhely, 1885. aug. 26.

II.

Multkori cikkemben az alsófoku kereskedelmi iskoláról szólnam, mint a melynek létesítése — legyen szabad remélnem — a közel jövőben megoldandó kérdések közé számítható.

Szólok most a közép kereskedelmi iskoláról; nem azért, mintha annak egyhamar, vagy tán évtizedek multán való létesülését is remélni merném, hanem: mert ez iskolát tartom — az alább kifejtendő módon és okokból — városunkra nézve, annak speciális viszonyait tekintve, legmegfelelőbbnek.

A minisztérium által kiadott szervezetben meg van különböztetve a 3 osztályú, a keleti nyelveket is tanító 4 osztályú és a polgári iskolával összekapcsolt közép kereskedelmi iskola. Ez utóbbit ohajtanám én városunk számára, még pedig a következő módon.

A helybeli felső népiskolát, mint a mely jelen alakjában a tapasztalat tanúsítása szerint sem a város, sem a vidék ohajának, igényeinek meg nem felel, mint a mely semmiesetre sem oly házagpótló, hogy a ráfordított költséggel a a belőle nyert haszon arányban állana: haladéktalanul át kellene változtatni polgári iskolává.

A polgári iskola feltétlenül összekötetné a jelenleg fennálló felső-népiskola mellé tervbe vett műasztalossgal, úgy hogy a polgári iskola IV., V. és VI. osz-

tályainak elméleti tárgyaival kapcsolatosan és párhuzamosan azok, a kik a műasztalossgal tanulására is beiratnák magukat, ezen mesterséget annyira elsajátítanák, hogy az iskola végzésével, mint műasztalos segédek, önállóan dolgozni képesek lennének.

A polgári iskola V., VI. osztálya képezné — mint a miniszteri szervezet megállapítja — a közép kereskedelmi iskola I. és II. osztályát, s azok, a kik kereskedelmi pályára akarnának lépni, a polgári iskolát — a szaktudományok elsajátítása végett — megtoldanák még egy évvel, vagyis a közép kereskedelmi iskola III. osztályát is végeznék.

A társadalom három nagy rétegének igényeit és szükségait elégítené ki ez az iskola.

a) Taníttathatnák gyermekeiket ez iskolában azok, kik valódi művelt és teljesen szakképzett iparosokat, azaz olyan egyéneket akarnának gyermekeikből képeztetni, kik hasonló képzettségű iparos társaikkal a jövő társadalom egyik leg-erősebb oszlopaiul fognak tekinteni.

b) Ez iskolába küldhetnék gyermekeiket azok, kik belőlük sem iparosokat, sem kereskedőket nem akarnak képeztetni, de a gymnasiumi rendszer szerint sem akarnak neveltetni, hanem ohajtanák gyermekeiket alkalmaztatni állami hivatalokra — a kezelő személyzetnél — vagy nem kincstárilag kezelt postai, távirói, számtizsi, lotto-, bélyegző-, só-, vámhivatalnál stb., vagy a gazdasági és állatorvosi intézetbe kívánnák küldeni.

c) Megtalálnák a keresett iskolát ebben azok a tanulók, kik a kereskedés, forgalom, közgazdaság vagy iparvállalatok terén kívánnák magukat alkalmaztatni s képességüket értékesíteni; megtalálnák azok is, kik az egyévi önkéntesség kedvezményében is részesülni akarnának; mert a polgári iskolával kapcsolatos közép kereskedelmi iskolák a gymnasium és reáliskolával egyenlő rangnak lévén, élvezik a jelzett kedvezményt.

Lehetnek olyanok, kik előtt az elmondott csoportosítás kivihetetlennek látszik. Én pedig határozottan állítom, hogy nem az.

Ismeretes dolog, hogy a polgári iskola igen sok helyen össze van kötve különféle tanműhelylyel. Az is tény, hogy némely helyen a polgári iskola felsőbb (V., VI.) osztályai a közép kereskedelmi iskola I. és II. osztályát képezik. Már most nem értem, hogy miért ne lehetne a polgári iskola műasztalossgal is, kereskedelmi tanfolyammal is összekötendő. Jól megférnének azok egymás mellett és felett. Én azt hiszem, hogy a különböző helyen felállított iskoláknak legfőbb célja, hogy azon község és vidék lakosságának érdekeit és szükségait kielégítse, mert ha e célt szem elől téveszti, azon iskola népszerűsége sohasem számíthat.

Meg vagyok győződve, mert a tapasztalat mellett bizonyít, hogy ha a helybeli felső-népiskola, melyre nézve már a tervbe vett műasztalossgal is nagy hala-

dás, a jelzett irányban átalakíttatnék, az egy oly vívmány volna, mely e városra és vidékére nézve több értékkel bírna még egy gymnasium- vagy reáliskolánál is; nagyobb értékkel bírna, mert több oldalú érdeket elégítené ki.

Hogy ebből lesz-e valaha valami, hogy ez eszmét az arra hivatott egyének pártolni, megvalósítani, ennek érdekében erélyes mozgalmat indítani fog-nak-e: remélni nem merem. Én elmond-tam ezeket, mert valóban fáj, hogy míg a hasonló nagyságu Sz.-Udvarhely há-rom középiskolával, Seps-Szentgyörgy mulakatossgal összekötött polgári fiu-és azonkívül polgári leányiskolával is bír, e város mindezeket nélkülözni kény-telen.

M. Székely János.

A magyar közművelődés feladata,

Az újabb időben — elmondhatjuk — meg-lehetőtlén mozgalom indult meg a ma-gyar közművelődés terjesztése érdekében. E mozgalom élénkítésében tagadhatlanul nem csekély része van az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ szép jövővel biz-tató megalakulásának.

Midőn a magas kormány ezen, valamint az ezzel rokon és egy irányu közművelődési egyesületek alapszabályait a jóváhagyási zá-radékkal ellátva helyeslő tudomásul vette és veszi, a nemzeti özérzet kíváncsi előt hajlik meg. És magyar felelős kormány más-ként nem is tehet.

A mai államhatalomnak kétségkívül ezer meg ezer mód áll rendelkezésére, melyekkel

A „Székelyföld“ tárczája.

Nyugodtan.

Rajongó ifju, a ki minden ágról
Virágot szedni remélt egykoron
S ártatlan lelke egész érzésével
Ugy elmerengett a madárdalon!
Kinek szívében néma . . . örlő bánat
Hosszu időig nem ütött tanyát:
Nagy Isten, kérlek, ne hagyj ily korán még
Lehullni élte fényes világát.

Csacsogó csermely, ott a völgy ölén,
S ezer virággal himzett tarka rét!
Elmult időkről s vidám ifjuságról
Mondjatok neki tündér szép mesét!
Hadd szálljon lelke újból a magasba
S enyelgjen vele bűvös képzelet . . .
Jól esik ott majd, míg ismét lehullna,
Végső mosolygni kinjai felett!

Leányka, édes! reszkető karokkal,
Hagyd bájos lényed átölelni még;
Gyógyítsd be, kérlek, édes . . . fájó csókkal
Vongló lelkem sajgó, mély sebet.
Ha biborajkad lerójjá adóját
S elmúlt világba csal fel engemet:
Nyugodtan nézem, hogy a földi kinok
Mint zuzzák össze árva szívemet!

—cz—gy.

A vallás értéke.

Irta: Székely Málvina.

(Vége.)

A szülők iránti szeretet ébred fel legelőbb a szeretet azon alakjai közül, melyekre más-sokra vonatkoztatnak.

Ez az önszeretetből fejlődik ki. A gyermek szereti anyját, mert ha sir, ő törli le könnyeit; ha éhes, ő ad ennie; ha álmos, ő ringatja el; ha beteg, ő ápolja; s mert ezek által vele jót tesz: szereti. Epen így szereti atyját, ki érette fárado, és testvéreit, kik vele foglalkoznak. Szóval: szereti környezetét, de kezdetben önmagáért osupán.

A gyermek növekedésével fejlődik ezen érzelem is lelkében; hálás szeretetet igyek-szik mindenképen kifejezni szülei szem-ben az engedelmesség s jóra igyekezés által, testvérei iránt gyöngéd: helyes neve-lés mellett. És rajtuk kívül szereti még iskolás pajtásait vagy ismerős kortár-sait; szereti tanítóit, nevelőit és szüleinek ismerőseit is.

Itt mutatkozik már a felebaráti szeretet alapja: a társas érzelem.

Később már a társaságból egyéneket vá-laszt ki, a kik iránt megkülönböztetett sze-retettel viseltetik, s e mellett a társas érze-lem mind szélesebb körű lesz, mind többet, többet ölel körül, és kifejlődik a felebaráti

szeretet. A ki szereti felebarátjait, az, ha azon érzéseiben, melyeket szűkebb körökre terjesztett ki, veszteséget, csapást szenvedne is: vigaszt talál, ha felebarátjaiért tehet, a közjóért küzdhet, és sohasem fogja saját fáj-dalmainak okát másokban keresni. Azért van ez, hogy a kit szeretünk, arról mindig jót teszünk fel; mert önbecszerzettünk, ha hely-es irányban lett kifejlődve, tiltja azt sze-retnünk, a kit egyszersmind nem becsülhe-tünk is. Szóval: a ki tökéletesen érzi és érti, hogy mit tesz szeretni az emberiséget, az az ábrándosabb, de nem egészen önfeláldozó lelkeknek közös betegségébe, a világfájda-lomba sohasem fog beleesni.

Sa ki keresztényenileg tud érezni és gondol-kozni, az rájön, hogy a szeretetnek, melynek az emberiség megváltása is köszönhető s mely saját keblét is eltölti, szintén csak szeretet lehet adója, szeretet iránta s az egész embe-riség iránt. És ezzel szemben ő is hasonlótl érez: szereti Istent.

Szereti Istent, szereti az emberiséget Isten iránti szeretetből; s ha így érez, akkor nem lesz hitetlen sem, mert — Eötvös szerint — „a ki háttartalanul szeret, annak hite is végzetetlen“.

Azonban a hit, remény és szeretet, tehát a vallás nyilvánulásai, különbözők; más a mű-velt embernél, más az egyszerű parasztnál. A mint mondtam, a vallás az idealizmusnak

alapja, de egyszersmind nem egyéb, mint azon érzelem, mely magában egyesíti az ideá-lizmus különböző eszméit és érzelmeit. Ilyen a művelt ember vallása. Itt kérdezzetné va-laki, hogy az egyszerű paraszt földies gond-jai közt minő eszménységgel bír? S én azt mondom: Csalatkoznának, a kik a néptől minden nemes érzést megtagadnának. A ter-mészet egyszerű gyermekeinek durva kül-seje alatt is melegen érző szív dobog és val-lásuk épen oly mély lehet, mint a művelt emberé.

A különbség itt csak az, hogy a népnél a vallás az oka a vallásos érzések és tetteknek, a művelt embereknél már azoknak követ-kezménye. A nép jót tesz, hogy megvaló-sítja a vallásnak törvényeit; a művelt ember a jót magáért a jóért teszi s nemes érzelmei-ből és gondolataiból állítja össze vallását. A nép jót tesz azért, hogy Isten szeretetét megérdemelje; a művelt ember ezt teszi azért, hogy Isten iránti szeretetének törvé-nyeit megvalósítsa.

És végre mindkettő hiszen, mert az élet rögz és tüskés útjain a vallás az egyedüli nyughelye lelkének; s mindkettőnek vallása egyaránt igaz és nemes lehet. Eötvös maga azt mondja: „Arra, hogy a legmagasabb esz-mék s érzésekhez emelkedhessünk, nem szükséges, hogy a legmagasabb álláspontra küzdjük fel magunkat. Ki fölfelé néz, minden

a magyar közművelődést a nemzet kívánalmának megfelelő irányban terjesztheti, s e téren nagy érdemeket szerezhet. A kormány nyíltan és határozottsággal léphet fel a magyar közművelődés fejlesztése és előmozdítása érdekében, a nélkül, hogy politikai fogásokhoz vagy erőszakhoz kellene folyamodnia. Ezt tenni kötelessége s e kötelességét teljesíti is.

Annival is inkább fejleszteni kell mai napság a magyar közművelődést minden irányban, mert — tekintve azt, hogy a nemzetiségek hogyan viselték magukat 1848. előtt a magyar állam iránt — ma még rá sem lehet ismerni azokra.

A nemzetiségi igazgatások, főképp itt Erdélyben, oly szomorú mérvet öltének napjainkban, hogy még a legtűrelmesebb magyarok is kénytelenek felemelni szavukat ellenük. A ki lapokat szokott olvasni és a nemzetiségi törekvéseket figyelemmel kíséri, emlékeztetik rá, hogy horvát testvéreink Jellasicsot, halálának évfordulóján, epekedve szokták visszahívni a sírból, hogy „még egyszer jöj-jön és vezérelje őket magyar elnyomók ellen”. Nem rég magában az országházban történt az, hogy a szerbek egyik vezére fenyegetőleg mondá a magyarok ellen e szavakat: „Philippinél találkozzunk!” A lapokban pedig csaknem mindennap olvasunk tudósításokat majd szász, majd tót, majd szerb, majd román féktelenkedésekről.

Ez csak nálunk Magyarországon lehetséges; ilyeneket csak nekünk magyaroknak mondhatnak.

Ma minden állam consolidálást keres, s nem szólhat senki ellene; csak a magyartól veszik rossz néven, ha közművelődési mozgalmat indít saját állami léte érdekében, ha a köz- és hivatalos életben megköveteli a magyar nyelv tudását azoktól, kik, mint a magyar állam hivatalos közegei, annak kegyelét eszik, jogait és kiváltságait élvezik.

Ne feledjük a költő ezen szavait: „Süvegelje meg a magyart mind a német, mind a tót”, s „Adjá Isten, hogy a magyart a félvilág uralja!”

S míg a tulhajtás megbélyegző öreg hiba, addig a nemzeti önrzet ápolása, felkeltése a hazaszeretnek kiváló rugója.

Hazánk területén sokféle nemzetiség él, lakosai sokféle nyelven beszélnek; szóval: Magyarország a néptörzsek különféleségét tárja fel. E különféle néptörzseket csakis a magyar faj olvasztotta egy nemzetté; ez nyoma sajtóságait az államra.

(Vége következik.)

Felvidéki.

Tanügy.

Csia György ideiglenes iskolálatogató jun. 30-áról a következő jelentést tette a tanfelügyelőséghez a felügyelete alatt álló iskoláról a mindenséget és annak alkotóját látja maga előtt.

S hogy a népben néha még erősebb a hit, mint a műveltebb osztály lelkében, bizonyítja az is, hogy sokkal nagyobb a szerencsétlen, kétségbeesett öngyilkosok száma a társadalom felsőbb rétegeiben, mint az egyszerű parasztok között. Így lesz ez mindaddig, a míg a vallás kipótolhatatlan becsét, felemelő és erőt adó hatalmát fel nem fogják a nevelők, sőt maguk a szülők is.

Csak akkor lesz helyes, összhangzatos és boldog a társadalmi élet, midőn tagjainak talizmánja az Istenben való hit lesz s az anya átlátja, hogy minden gazdagságnál, fénynél s tudománynál drágább kincset ad gyermekének, ha első buzdítása ez lesz hozzá:

„Kis kacsóid összetéve, szépen, imádkozzál, édes gyermekem!”

Aphorismák.

Nemes eszmékért hevülni szép; diadalra juttatásában tetteleg is buzgólkodni még szebb; hanem — jutalom fejében — a hálátlanok kigyómarásait nyugodtan eltérni a legszebb!

*

lák látogatásáról és a zárvizsgák eredményéről:

Van szerencsém a lefolyt 1884—5. tanévben felügyeletem alá helyezett iskolákban teljesített eljárásomról és a zárvizsgák eredményéről hivatalos jelentésem az alábbiakban megtenni.

1. A kovásznai állami leányiskolát és az államilag segélyezett községi elemi fiúiskolát többször volt alkalmam megvizsgálni, s mindkét iskolánál azon öröndetes meggyőződést szereztem, hogy a növendékek nagyobb számmal és pontossággal látogatták az iskolákat, mint a megelőző évben, mit részben a tanerők tapintatos és buzgó eljárásának, de kivált a községi előjáróság erélyének s talán a kedvező időjárásnak is tulajdoníthatni. A közegészségi állapot ezen iskoláknál s általában a felügyeletem alatt álló minden iskolánál kedvező volt. A tanítás megszakítás nélkül folyt ezen iskolákban, kivéve a kovásznai községi fiúiskola II-ik és III-ik osztályát, mely osztályok vezetőjét, Csorja Ferenczet, terhes betegsége levén meg, a zárvizsgák előtt hat héttel ezen osztályok növendékei mintegy 10 napon át tanulási szünetet tartottak s ekkor beosztattak Vajna Mihály és Nagy Sándor tanítók vezetésére alá. Ma nevezett Csorja Ferencz betegségéből felüldült s remény van teljes javulásához.

Az ismétlős növendékek oktatása az elmúlt tanévben is mindkét iskolánál fogantatva volt; a fiúk száma 60—70, a lányoké 30—40 között váltakozott, mely öröndetes jelenség mindenestre haladására mutat Kovászna neveléstügyének.

Az állami leányiskolánál a zárvizsgák megtartása alkalmával Nagyságodhoz szerencsénk lévén, erről a jelentéstétel feleslegessé vált.

A községi fiúiskola június 7-én tartotta zárvizsgáit. Az I. osztályosok általános megelégedés kíséretében kitűnő eredményt mutattak fel Nagy Sándor okleveles ideiglenes tanító vezetése alatt; a IV. és V. osztályosokkal Vajna Mihály szintén szép sikert aratott, míg a II. és III. osztályosok felelőseim meglátszott, hogy tanítójuk Csorja Ferencz épen az utolsó két hónapra, midőn a növendékekkel az eddig szerzett ismereteket összesíteni, a tanulmányokat egészszé önteni kellett volna, esett az ágy fenekére. Azonban az utolsók is úgy vizsgáztak, hogy az általános eredményt a községi iskolai zárvizsgákra önzetlenül lehetett jelesnek minősíteni.

A vallást a felsőbb osztályosoknak Márk Mihály segédlelkész ur tanította; a vallásos énekeket Thamó Károly énekesvezér ur, ki a vizsgán jó sikerrel mutatta be évi fíradozásának gyümölcsét.

Hogy hány növendék járt iskolába s abból hány vizsgázott, arról a statisztikai kimutá-

Az iránytól, melyben elindulunk, függ minden; ériünk-e cél: bizonytalan. Csak azt tudjuk, hogy az irányválasztásérti felelősség reánk nehezedik egész súlyával, s ez elég, hogy egy öntudatos lényt kellő óvatosságra intsen.

A koczkára tett élet gyakran biztosabb, mint a féltve őrzött.

A nő feladata nem az, hogy arcának szabályosságával, szépségével, szemének tűzével hódítson. Elmulik pár év, és elhagyottan áll a rideg magányban az, kinek egy pillantásért százan epedtek. A lepke is kerüli a hervadó virágot. Sokkal magasabb cél lebegjen a nő előtt: kedélyének nemességével, érzelmeinek tartózkodó mélységével, tetteinek erényességével tisztelgetet vivni ki magának. — Nincs szerelem tisztelgetet nélkül.

Tisztelgetet nélkül a szerelem vak szenvedély, a szenvedély pedig sohasem épít, de mindig rombol. Vigyázz, hogy boldogságod oltárát fel ne döntse.

!!!

tást külön is beterjesztettem, mely szerint 129 iskolába járó gyűgyermek közül vizsgázott összesen 91 növendék. A törvényszerű tananyagok nemcsak felőleltettek és dolgoztattak, sőt azon tulterjeszkedtek a tanítók.

2. Kovásznán a gör. kel. vallásfelekezeti I—IV. osztálylyal berendezett román vegyes iskola Komsa Miklós lelkész ur jelenlétében május 21-én tartotta meg zárvizsgáit Fortuna György okleveles tanító vezetése alatt. A 66 iskolába járt növendék közül vizsgázott 29 fiú- és 23 leánygyermek, összesen 52. A vizsga eredménye kielégítő. A tanító elismerést érdemel a magyar nyelv tanítása körül kifejtett működésért, mert különösen a IV. osztályos fiúk magyarul olvasni, fordítani, verselni, írni s keveset számolni tudogattak. Ezért 11 jobb gyermeknek czélszerű jutalomkönyvet adtam sajátomból. Természetrájs és természetrajz nem lett tanítva.

Kézikönyvül használta a tanító ezeket: Fordításra gyakorlatok Putnaky Miklóstól, Erdély Térképe Bordó Jenőtől. Ezen iskolához okvetlenül szükséges volna Ausztria-Magyarország új felosztású térképének a magas kormány által leendő megküldése.

(Vége következik.)

Levél a szerkesztőhöz.

Páris, 1885. aug. 17.

Kedves barátom!

A múlt hó 22-én hagytam el Berlinit s azóta sokat kóboroltam. Áttutaztam majdnem egész Észak-Németországot; érintettem Hannover, Düsseldorfot, Kölnst, és átléptem a kis Belgium határát. Igen érdekes ur volt, melynek leírásába azonban az idő rövidsége miatt most nem bocsátkozhatom. Meg fogsz tehát bocsátani, hogy egyenesen Brüsszellel térek át.

Brüsszel képezi Belgium központját, fővárosát. Eredetire nézve flandriai, de a burgundi hercegek uralomra jutása óta francia jelleg kezdett öltetni és ma — kivéve a köznépet — mondhatni, tökéletes francia ugy nyelvére, mint szokásaira nézve.

A régi Brüsszelnak már csak kevés maradványa áll fenn; van számos új, tágas boulevardja gyönyörű palotákkal, melyek kizárólag francia renaissance stylban vannak építve; legérdekesebb részét azonban még most is a régi város maradványai képezik. Ezek közé tartozik a „Grand place”, mely — mondhatni — legfőbb és legnevezetesebb pontját képezi a városnak. E téren áll a gyönyörű, goth stylű, régi városház, környezve eredeti flandriai stylű czéhházaktól, melyeknek sajtószerei díszes homlokzatuk meglepő. E tér az, hol Hoom és Egmond grófok több más németalföldi nemessel életüket vesztették; e tér volt a spanyol rémuralom áldozópiaza; e tér, hol hajdan hazájukért lángoló, küzdő honfiak véreztettek el, most virágpiac-ként szerepel, s hol hajdan annyi nemes lélek szállt fel, ott most a virágok balzsamos illattal töltik el a levegőt.

Mint fővárosnak és központnak, nagy számban vannak tudományos intézetei, muzeumjai. Nevezetesen különösen képtára, melyben számos festmény van Rubenstől.

Épületei között legkiválóbb az igazságügyi palota, mely ez ideig páratlan. Óriási épület ez tömör kőfalakkal. Majdnem 20 éven át épült s belekerült 50 millió frankba.

Brüsszel szellemi és anyagi tekintetben egyaránt gazdag város. Nagy szerepet játszott a multban, s nagy szerep jut számára a jelenben, s mint ilyen, méltán lehet Belgium központja.

Brüsszellel Antwerpenbe mentem a kiállítás megtekintése végett.

Magáról Antwerpenről nem sokat mondhatok; parti város, melyben az ember nem legrondább népe, matróz-nép lakik; tisztaságról, csinosaságról tehát itt nem igen lehet szó; ez azonban megbocsátható neki, mert hisz ez minden parti városnak jellege.

A mint a város nem lepett meg, ép ugy nem lepett meg és nem elégett ki a kiállítás; nem mintha nem volna gazdag, vagy nem volnának benne igen érdekes tárgyak, nem, mert igazán rendkívül gazdag és érdekes; de nagyon alkalmatlan a hely; parton,

homokos talajon van felépítve, melyben csak ugy uszkál a közönség; élő fa, árnyék nincsen itt; idomtalan bódékból áll az egész, melyek gyalultatlan deszkából vannak összekötölve; az ételek szörnyű rosszak, az étkezőhelyiség is kevés; szóval: nyomoruságos állapotok vannak. Dicsérettel legyen mondva, az étkezés olcsó, nem mint más kiállításokon szokott lenni.

A tárgyak igen szépek s számuk is nagy. Különösen érdekesek a gépek különböző fajai; én azonban, mint nem szakértő, egyszerűen csak megbámultam azokat.

Itt néhány napot eltöltvén, utra keltem. Belgiumon és Hollandián átmenve, egyenesen a Rajna felé vettem utamat, a hol egy hajó fedelén megtelepedtem, s így jutottam el Frankfurtig. Rajnai utam oly érdekes volt, hogy azelőtt még fogalmam sem volt arról.

Frankfurtból mentem Haidelbergába, onnan Baden-Badenbe, Strassburgba, innen pedig czélom netovábbjába: Párisba, hova e hó 2-én érkeztem meg.

Nem tudom: álmodom-e, vagy ébren vagyok; de elég az, hogy itt vagyok két hét óta. Jövök, megyek, gyönyörködöm, mert már nem sok időm van hátra. Erről azonban majd máskor, mikor több időm lesz, majd otthon; mert már 20-án indulok az Alpe-sek felé.

A viszontlátásig!

Dr. Sinkovics Aurél.

Romániai levél.

Galacz, 1885. aug. 20.

Tek. szerkesztő ur!

Kettős ünnep volt Galacson e hó 18-án, melyeknek egyike annyira meghatott, hogy nem mulaszthatom el arról a tek. szerkesztő ur engedelmevel a „Székelyföld” t. olvasóit is értesíteni.

A romániai népek ünnepelték az úgynevezett „Unik színt” szent ünnepet. Szép látványt nyújtott a nézni vágyó közönségnek azon tarka néptömeg, mely az utcákon le s fel hullámozott, ki a templomba imádkozni s ki a kávéházakba vagy más enyhülést nyújtó helyre pihenni.

Ismételve mondhatom, hogy szép látvány volt ezt egész nap nézni, de hát még élvezni!

Azonban ez az ünnep nem vonta magára annyira figyelmemet, mint a második, melyet egész nap a legnagyobb galaczi báltérből kinyúló magyar zászló lobogva hirdetett. Ezen második ünnepet élveztem is számos honfitársammal, ha egész nap nem is, de esti 8 óratól hajnali 2 óráig.

A múlt év november havában alakult új „Oesterreichisch-Ungarischer Verein” (Osztrák-Magyar Társulat) tagjai ünnepelték meg Ő felsége születésnapját. Ez alkalomból bankett rendeztetett, melyen több mint száz magyar és német társulati tag vett részt.

Összegyűléseink alkalmával figyelemet legelőbb is lekötötte az előteremben már összegyűlt elegáns közönség, kik közt dicséretre és megemlékezésre méltó az osztrák-magyar consul, ki minden jelenlevőt és érkezőt külön-külön üdvözlő szavakkal fogadott.

Félkilencz órakor megzendült a katonai zene, jelt adva a nagy étterembe való vonulásra. Itt már nem tudtam, mire irányozzam első tekintetemet: a számtalan lámpa és gyertya fényével elárasztott, kört képező terített asztalra-e, vagy a virággal dusan ellátott és fellobogózott szép teremre. Különösen Ő felsége életnagyságu arcképe vonta magára figyelmemet, mely a terem alkalmas helyén, körülveve koronákkal és zászlókkal, oly ügyesen volt felállítva és elhelyezve, hogy minden belépő bámulattal állt meg, perczekig gyönyörködve annak szépségében. Midőn megláttam a magyar zászlókat, úgy éreztem magamat, mintha magyar földön élvezném a jelen boldogságát. Bizony diszére vált volna ez még egy magyar városnak is!

A lakomat jó kedv s szebbnél szebb pohárköszöntők fűszerezték. Az első lelkes pohárköszöntőt a consul mondotta, kinek példáját aztán többen követték.

Végre több német urban magyar vér kezdett mozogni (nem tudom, a magyar bortól-e), mert minden áron magyar darabokat

akartak játszani; a karmesternek azonban — nagy sajnálatunkra — egy darab magyar hangjegye sem volt, e nélkül pedig nem akart játszani, hiába kértük s hiába mondtuk, hogy ha egy kissé hibás is lesz, nem tesz az semmit. Meg kellett tehát elégednünk a német darabokkal.

A társaság a legjobb hangulatban éjfél után 2 órakor oszlott szét.

Maksai Gyula.

Kossuth Lajos

nagy hazánkfiahoz, névnapja alkalmából, a következő üdvözlő iratot intézte a Rikán belső honvéd-egylet:

Mélyen tisztelt nagy hazánkfia!

Ha az emberi élet folyamát figyelemmel kísérjük, azt tapasztaljuk, hogy az emberi kebelben egy isteni szikra honol, mely, mint nap a csillagok milliárdjai közt, jótékony melege s vakító fényével átvillanyozza az egész világot. Ez isteni szikra a szabadságszeretet meleg érzete, azon büvéreji hatalom, mely ugy az egyes embert, mint egész nemzeteket a jóra s a tökéletesedés magas czélja felé törekedni vezérli. Azonban ugy az egyesek, mint a nemzetek életében fordulnak elő oly időpontok, midőn a természet által is ösztönzött tökéletesedés magas czélja felé irányuló nemes törekvéseiket gátolni, akadályozni kívánják a kevésbé jóakaratu erősebb felek; s daczára ennek, a nagyra törekvő, az általános jóllétet, a szabad fejlődést a szabadságszerető népek minden időszakban előmozdítani, sikerhez juttatni tudták, s ezáltal helyrehozták rövid idő alatt azon több századon keresztül folytatott rombolást, mit a mostoha körülmények legyőzhetetlen akadályai folytán békén viselni vagy jobban mondva szenvedni kényszerültek a nagyra törekvő népek.

A magyar nemzet, mely még a Volga és Don partjain is alkotmányos érzelmű, szabadságszerető volt, 1848-ban fejedelme megerősítésével páratlan üdvös törvényeket alkotott. Nevezetes a kiváltsággal bírt nemesi rendnek azon nagylelkű áldozata, hogy a Kárpátok bércei közt élő minden lakost jogai, alkotmányos szabadsága jótéteményeiben, sőt vagyoniában is részesíteni kívánt. Hasonló fényes vívmánya volt az 1791. 10. t.-cz. ünnepélyes megvalósulása, mely megerősítette az első független magyar miniszteriumot. Hogy ezen nagy horderejű ügyekben Ön, mélyen tisztelt nagy hazánkfia, mily nemes buzgalommal, mennyi önfeláldozással kívánt közreműködni: azt soha el nem enyésző lapjára nemcsak a történelem jegyezte fel kitörülhetetlenül, de élni fog örök időkig a magyar nemzet minden hűkeblű fiának is hálás emlékében.

Ezen édes tudattal jöttünk össze mi, a Rikán belőli 1848—49-es honvéd-egylet még életben levő — hogy ne mondjuk, szenvedő — agg tagjai, hogy Önnek, mélyen tisztelt nagy hazánkfia, nagybecsű névnapját megünnepeljük s szabadságszerető keblünkben a sirig tartó igaz, hű érzeményeinket azon tiszta kívánságban nyilvánítsuk, hogy a magas isteni Gondviselés Önnek, mélyen tisztelt nagy hazánkfia, ezen nagybecsű névnapját, valamint élte minden napját a legkedvezőbb egészségben jótékonyan felderülni engedje. Hazafi tisztelettel lévén

Kézdi-Vásárhelyt, 1885. aug. 24.

A Rikán belőli
1848—49-es honvéd-egylet.

Különfélék.

— A királyné ő felsége szept. 20-án nyolcz napi tartózkodásra és kizárólag az országos kiállítás látogatására Mária Valéria főhercegnővel Budapestre érkezik és csak is a kiállítás beható megtekintése után megy ki Gödöllőre.

— Gróf Ráday Gedeon, ki az 1884. évi képviselőválasztások alkalmával Kézdi-Vásárhely városában a kormánypart jelöltje volt, a honvédelmi miniszteriumban osztálytanácsossá nevezetett ki.

— Benkő Gyulát, a kézdivásárhelyi takarékpénztár szorgalmas segéd-könyvvezetőjét, az igazgatóság a napokban rendes könyvvezetővé léptette elő. Örövendünk a megérdemelt előléptetésén!

— Hymen. Mult számunkban röviden közöltük volt, hogy Dr. Póka Dezső kovásznai derék ifju orvos kedden tartá esküvőjét Sepsiszentgyörgy egyik bájos hölgyével: Gödri Ilonával. A lefolyt fényes esküvőről utólagosan a következő részleteket vettük: Násznagyok voltak: Séra Tamás megyei árvaszéki elnök és neje, Dr. Antal Mihály

megyei főorvos és neje. Az esketést Révay Lajos sepsiszentgyörgyi lelkész végezte. Az esküvő után zártkörű lakoma következett az örömapa Gödri Ferencz aljárásbíró házában, melyen csak a legközelebbi rokonok vettek részt. A szép ifju pár este 7 órakor nászutra kelt. Áldás e frigyre!

— Ordódy Pál, volt közmunka- és közlekedési miniszter, e hó 27-én Ischlben rövid szenvedés után meghalt. Ordódy egyike volt legalkotmányosabb, legtehetségesebb minisztereinknek, kinek a miniszteriumból való kilépését akkoriban a lapok is sajnálattal fogadták, mert a közlekedésügy baladásának buzgó munkása volt.

— Halálozás. Szabó Elek kézdivásárhelyi derék timár mester, köztisztelőben álló polgár, folyó hó 26-án elhalt. Haláláról a következő gyászjelentés adatott ki:

„Szabó Elekné Csizsár Teréz, a bánatos özvegy, a maga s gyermeke: Sámuel, neje Jancsó Mária s gyermeke; édes anyja: Jancsó Jánosné Kovács Judit; az elhunyt testvére: Kovács Jánosné Szabó Ráchel s gyermekei; továbbá Csizsár Mária Mészáros Sámuelné s gyermekei; K. Csizsár József; Csizsár Pálné s gyermekei; Csizsár Mihályné s gyermeke; néhai Csizsár Éva Megyaszai Pálné gyermekei; nagybátyja: Szabó András; valamint számos rokonok és jó barátok nevében fájdalomdult kebellet tudatja, hogy a feledhetetlen hű férj, jó atya, testvér, jó rokon, derék polgár, buzgó egyház-tanácsos Szabó Elek folyó 1885. évi augusztus 26-án estéli 10 órakor életének 60-ik, boldog házasságának 28-ik évében rövid szenvedés után jobb létre szenderült. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 28-án d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra letétni. Emléke legyen áldott, béke porai felett! Kézdi-Vásárhelyt, 1885. augusztus 27-én.”

— Halálozás. Alcsernátoni tekintélyes nagybirtokos Damokos Jánost súlyos családi csapás érte. Szépreményű fia: ifj. Damokos János, 13 éves korában folyó hó 27-én Alcsernátonban elhalt. Temetése folyó hó 29-én ment végbe nagy részvét mellett. A gyászjelentés így hangzik:

„Alsócsernátoni Damokos János és nője Damokos Anna, a maguk és gyermekeik: Ödön, Janka, Gyula, valamint a számos rokonok nevében mélyen megsomorodott szívvél tudatják, forrón szeretett gyermekük, az engedelmes fiú, jó testvér és rokon: Alsócsernátoni ifj. Damokos János folyó hó 27-én, 13 éves korában, hosszas szenvedés után, hashártyalobban történt elhunytát. Tetemei folyó hó 29-én, délután 3 órakor fognak a helybeli családi sirböltbe, ev. ref. egyházi szertartás szerint, örök nyugalomra letétni; mely végtisztességre a rokonok és résztvevő ismerősök szomorúan meghívotnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Alsócsernáton, 1885. augusztus 27.”

— A horvát irodalmi jubileum. A horvát irodalom újjászületése ötven éves jubileumának ünnepi rendezésére alakult nagy bizottág e hó 24-én Zágrábban tartott ülésében elhatározta, hogy az ünnep lehetőleg egyszerű legyen. Az eddig említett összes ünnepieségek helyett e szerint csak egy nagy temetést tartanak, melylyel Horvátország elhunyt jelesleinek, így: Babukicsnak, Draskovics grófnak, Demeternak, Gájznak, Kuzelacznak, Liznizskinek, Vrácznak, Vukarovicnak, Rakovácznak és Seljának hamvait a központi temetőből, hol eddig voltak, a város által épített sirböltbe viszik és ott eltemetik. E határozathoz képest az eddigi terjedelmes programot is megváltoztatják s a tervbe vett örömmünnep helyett gyászünnepet tartanak.

— A brassói állami főreáliskola most megnyíló I. és V. osztályaiba a felvételek augusztus hó 30- és 31-én fognak megtörténni és pedig délelőtt 9—12-ig, d. u. 2—4-ig az állami leányiskola igazgatói irodájában. (Belváros, Szent János utca 635-ik szám I. em.) A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 1-én d. e. 9 órakor az állami polgári iskola nagy termében (a napnál) fog végbemenni, ugyanez épületben fog a tanítás is megtartatni mindaddig, míg a reáliskola bérhelyisége (Papp István-féle ház, cserge piac 309-dik szám) s annak berendezése teljesen el nem készül. A felvételtől minden tanuló 3 frt 60 kr beiratási, könyvtár-díjt stb. fizet. Ezen összeg alól senki sem menthető fel. Az évi tandíj 18 frt, mely két részletben október és márczius végéig fizetendő. Az igazgatóság.

— Grant és a dohány. Grant tábornok nagy dohányzó hírében állott. Tisztelői, kiknek száma légio volt, folyton elárasztották a leg-

drágább szivarokkal és dohányfajtákkal. A donalseni csata után, mikor Grant a legnépszerűbb volt, annyi szivart kapott ajándékba, hogy egész tisztikarának adott belőle s mégis maradt neki bőségesen. Pedig Grant eleinte nem volt dohányos, s csak a sok ajándék-szivar szoktatta őt a dohányozásra. Nagy dohányzóí hírére pedig onnan vette eleinte, hogy egy vasuti szerencsétlenség alkalmával romok alá került s mikor élve kivonszolták, szivart tartott szájában s javában szitta a legnagyobb lelki nyugalommal.

— A japáni népről. Az utóbbi időkben sokat beszéltek a japánokról, kik közt néhány évtized alatt hallatlan mérvben terjed az európai civilizáció. Legújában nagyon foglalkoznak a japán faj ismertetésével. E szerint a japánok közt két típus van: egy nyulánkább és egy zömökebb. Az első a ritkább és feltűnően hasonlít a zsidófajhoz, bár hajzata gyér. E nép bámulatosan erős. Kevés rizsszel él és naphosszat kosikokat huz. Az előbbkelő japánok ugyanis kis kocsikban közlekednek az utcákon s e kocsikat japán munkások huzzák. A nép tetovirozza magát s ebben valóságos művészetet fejt ki.

— Pályázati jelentés. A „Magyar Háziaszszony“ szerkesztősége által f. évi május 24-én elbeszélésre hirdetett pályázatra beérkezett összesen 142 pályamunka, a mi fényes tanujele annak, mily széleskörű elterjedtségnek örvend e közkedveltségű lap. E pályaművek közül a pályabírák 41-et ítéltek ki-tüntetésre méltónak s ezek közül az első díjat (3 cs. kir. arany) Sikor Margit „A szerelméről“ című műve nyerte el. A második díjat két munka ajánlatott a pályabírák által, mint olyan, mely méltó a jutalomra. Mind a két műnek ismételt felolvasása után a „Magyar Háziaszszony“ kiadója arra határozta el magát, hogy a pályadíjakat egy további arannyal megtoldja, úgy hogy már most mind a két munka második díjban részesíthető. A második díjat nyert munkák: 1. „Sophie.“ Szerzője Farkas Mihályné szül. Kenessy Gizella. 2. „Kádár Gazsi.“ Szerzője Ujlaki Antal. A pályanyertes művek közlése a „Magyar Háziaszszony“ októberi számaiban fog megkezdetni s e lap olvasónői már is feszülten várják azok megjelenését.

— Nyilvános köszönet. Kézdivásárhelyi ev. ref. diszes egyháznak kijavítására szívesek voltak adományozni a következők t. egyháztagok: Vizi Károly 50 kr, Tordai János 1 frt, Megyaszai Pál 1 frt, Jancsó István tan. jelölt 50 kr, Tóth Béla 2 frt, ifj. Kovács István 3 frt, Zalavári Béla 2 frt, Prohászka Ferencz 1 frt, Gyöngyösi István 1 frt, Hankó Iván 1 frt, Kovács József czipész 1 frt, Nagy Bálint vámszedő 50 kr, ifj. Jancsó Mózes kereskedő 3 frt, Szabó Gyula 2 frt, Benkő Gyula 2 frt, Joanovich Sándor 50 kr, Dr. Pethő József 2 frt, Dénes Lajos 1 frt, Szász Károly csizm. 1 frt, Kovács Tamás szűcs 1 frt, id. Kupán József és neje 8 frt, öz. Pap Andrásné 1 frt, Szotyori Dániel timár 1 frt, Bodó Dávid 3 frt, Benkő Pál törvsz. jegyző 2 frt, Szabó Mózes 15 frt, Tóth Sámuel v. postamester 5 frt, Malcher Ferdinánd 50 kr, Wass Ferencz 50 kr, Tóbi Károly 2 frt, Barabás Károly 1 frt, Szotyori Lajos timár 50 kr, Kölönte András 1 frt, Pap Adolf 2 frt, Kölönte Mózes gondnok 5 frt, Demeter Róbert 1 frt, Mágóri Jáfetné 47 kr, Páldeák Pálné 5 unokájáért 1 frt, Bagoly József százados 2 frt, Szentiványi Kázmér 1 frt, Bálint László bereczki róm. kath. esperes-plebános 2 frt, öz. Ambrus Józsefné 1 frt, Jancsó Samu mészáros 1 frt, Kovács Dani pénztáros 3 frt, Dr. Bánfi Zsigmondné 2 frt, Mátis József asztalos 1 frt, Nagy Mózes (új-uti) 2-szor 50 kr, a nemes szabó-társulat 5 frt, a nemes szőcs-társulat 15 frt, a nemes timár-társulat 10 frt, öz. Török Jánosné 2 frt. Begyűlt összesen 674 frt 49 kr. Fogadják a kegyes adakozók szíves adományaikért e helyen kifejezett leghálásabb köszönetünket. A Mindenható Isten, kitől jön minden áldás, árássa el kegyelmével, áldásával mindnyájukat s adja vissza bőségesen egyházunk javára hozott áldozataikat! Kézdi-Vásárhely, 1885. aug. 25. Székely János ref. pap, Török Bálint főgondnok, Kölönte Mózes algondnok, Baló László h. jegyző, id. Szőcs János egyh. tanácsos, Balogh Gyula egyh. tanácsos.

— Megjelent: „A legnagyobb szerelmi levelező és szerelmi szótár.“ Tetemesen bővített és javított 2-ik kiadás 45. válogatott levelet tartalmaz. Irta Nagykuti A. Ezen művecskét ajánlja az is, hogy az első kiadás pár hó alatt elfogyott. Megrendelhető a szerzőnél Budapesten IV. ker. újvilág-utca 13 sz. I. em. 15.

— A kézdivásárhelyi „Stephanie-menház“ igazgató bizottságának 1885. aug. 23-án tartott gyűléséről szóló tudósításunk tárgyal-maz miatt jövő számunkra maradt.

RÖVID HIREK.

A főhercezkisasszonyok himzéseit, melyeket a Klotild szeretetház javára sorsoltak ki, Zsaskovits Lipót kasznár neje nyerte el. — Veréczen a mult héten két gyermek a zivatár elől a falu végén földhordás által képződött gödrök egyikébe huzódott meg s az eső által meglazult földfalak beomolván, mindkettőt betemették. Holttestüket csak harmadnap találták meg. — Kopenhágában egyik bank tisztviselője 120,000 koronát sikkasztott. — Carlscourt állomás közelében két erősen meg-rakott személyvonat összeütközött. A gépész halva maradt az összeütközés színlhelyén s több utas súlyosan megsérült. — Uj-Orleans-ban a villám tizenkét embert megölt, hatot pedig súlyosan megsebesített. — Prielle Kornélia, a budapesti nemzeti színház tagja, Kolozsvárt vendégszerepel. — Érsekújvárt e hó 20-án ünnepelték meg a török iga alól való felszabadulás kétszázadik évfordulóját. — Zürichben szerdán leplezték le Zwingli emléksobrát. — A dunántúli ev. ref. egyházke-reület megszüntette a jogakadémiai tanfolya-mot pápai főiskolájában. — Czerlin ezredes, ki a közelebből Debreczenben lefolyt ismeretes párbajban Kornai őrnagyot lelőtte, büntetésül teljesen felmentetett állásától. — Bombayból érkezett sürgöny szerint a Bangalore angol gőzös az adeni öbölben hajótörést szenvedett. Száz ember a vízbe fult. — Amster-damban szoczálista tüntetések voltak e napok-ban. Éneklő csapatok vonultak végig az ut-czákon és számos ablakot bezutak. — Trieszt-ben a Lloyd hajógyárában egy javítás alatt levő gőzös kazánja szétrepedt s több egyént halálosan megsebesített. — Görögország több pontján földrengést éreztek e napokban. — A vidéki hírlapszerkesztők e hó 24. és 25-én kongresszust tartottak, melyen mintegy 70 vidéki szerkesztő részt vett. A kongresszu-son sok helyes eszme merült fel és vitatott meg. — Gambettának egy nagynője halt meg nem rég Olaszországban. A 105 éves asszony a legnagyobb nyomorban élt s holttestét a község költségén takarították. — Molve horvátországi faluból öt ember egy csolnokon át akart evezni a Dráván, s a csolnak felför-dulván, a vízbe fultak. — Kolera követ-keztében e hó 26-án Spanyolországban 1547 ember halt el. Marseilleben és Toulonban szintén dühöng a kolera. — A bukaresti ma-gyar társulat harminczöt tagja Bartalus Já-nos ref. lelkész vezetése alatt e hó 18-án ér-kezett Budapestre az orsz. kiállítás megte-kintésére s egy hetet időztek ott.

Dürer Albert egy ismeretlen festményét, melyet a magyar származású festő 1526-ban festett, közli az eredeti után az „Ország-Világ“ legújabb száma. Az ismertető czikket hozzá Nyári Sándor írta. A legújabb (aug. 22.) száma közli az elhunyt Lipovniczky nagyváradi püspök arczképét is, életrajzzal — n — tollából. A kitűnő képes lap többi közleményei a következők: „A francia vendégek“, Arányi Miksától; „De profundis“, költemény Fülöp Arontól, az „Ellák“ szerzőjétől; „A kapitoli Venus története“ Twain Márktól; „Hogy készül a papucs“, vig elbeszélés Tóth Józseftől; „Az árvamegyei tótok“, Dortsák Gyulától; „A búvós vár“, költemény Inceédi Lászlótól; „Két vén gyerek“, regény Gabányi Árpádtól; „A hét története“, Székely Huszártól; „Az első Szent-István-napi körmenet“, Krónikástól. A képek közül megemlítjük, a „Szent-Istvánnapi körmenet“ címűt, a csorbai tó, Táttra-Füred képét stb.

Közzgazdaság.

A csikszeredai takarékpénztár-részvénytársaság féléves vagyonszáma 1885. június 30-án. Vagyonszáma: Váltó-tárca 129.549 frt 64 kr, előlégszámlán 369 frt 50 kr, kötvényszámlán 35.582 frt 75 kr, kezelési költség számlán 312 frt 95 kr, leltárszámlán 762 frt 60 kr, külön-féle számlán 20 frt, pénzkészlet 1885. június

30-án 455 ffr 91 kr. Összesen 167.053 ffr 35 kr. Teher: Részvénytőkeszámlán 34.295 ffr, alapítási számlán 817 ffr, betétszámlán 51.087 ffr 31 kr, visszleszámlázási számlán 71.145 ffr 66 kr, osztalékszámán 115 ffr 20 kr, tartalékalapszámlán 4284 ffr 36 kr, kisdóvózámlán 201 ffr 59 kr, felszerelés-számlán 959 ffr 60 kr, nyereség 4147 ffr 63 kr. Összesen 167.053 ffr 35 kr. Csik-Szeredán, 1885. június 30-án, Pototzky Kristóf, igazgató. Sprencz György, könyvelő.

52-ik közlemény

a br. Szentkeresztty Stephanie kezdeményezése folytán felállított Kézdí-Vásárhely városi és vidéki Rudolf-kórház részére tett szíves adakozásokról.

Benke Józsefné sz. Szabó Rózália ívén Bukarestben: Benke Józsefné szül. Szabó Rózália, Málnási Lajos 5—5 frank, Abraham István 4 frank, Streifelder József 3 frank, Vitus Ferenczné, Risdörfer Sámuel, Székely Lajosné, Boga Tamásné, Boda Sándorné, öz. Nagy Józsefné, Birta József, Zsigmond Elekné, Depner Miklósné, Salamon Lajos, Johann Kates, Ferdinand Einsinger, Tokár Imre, Péter Imre, Horváth János (Pitestről), Buna Mártonné, id. Bobkó János, ifj. Bobkó János 2—2 frank, Szilágyi Mária 2 fr. 50 cm., Vida Beniné, Hrabí Rezsőné, Ambrózi Sámuel 1—1 fr. 50—50 cm., N. N., Thomas Juliusné, Fiala Henrik, Zöde Miklós, Botos Anna, Kovács Zsigmond (Bikfalva), Kovács Luiza (Bikfalva), Benke Anna (Bikfalva), öz. Kocsán Lajosné, Kovács István 1—1 frank. Elárusítva o. é. 30 ffr 45 kr.

Fogadják ugy a buzgó gyűjtő urasszony, ki a távolban is odaadó buzgósággal teljesítette

honleányi kötelességét intézetünk iránt, mint a szíves adakozók leghálásabb köszönetünket. K.-Vásárhelyt, 1885. aug. 13.

Szűcs József m. p. polgármester, a kórház igazgatója.
Kovács István m. p. a kórházi igazgató-bizottság jegyzője.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Pályázati hirdetmény.

A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet kezelő-bizottsága az intézetben ujonnan rendszeresített család-tanítónői állomásra pályázatot hirdet. A család-tanítónői kötelességei: Az intézet növendékeit családba osztva az igazgató utasítása s a neveléstan követelményei szerint tanítani, úgy az iskolai, mint házi teendőkre. Köteles az iskolai által megállapított tantárgyakat az osztályokban tanterv szerint s ezenkívül az ipari tanulmányok is valamely tantárgyat vagy iparágat is tanítani; egész életmódját az intézet nevelési és házi rendjéhez alkalmazni, az intézet belételeiben előforduló teendőknél az árvanyának segédkezni. Együtt él a növendékekkel, velük közösen végezi a házi és kerti munkákat s ezenkívül ünnepek s más alkalmakkor az intézet növendékeivel templomba menni köteles.

Az igazgatóval egyetértéssel megállapított időben 14 napi szabadságot vehet igénybe.

Fizetése: az igazgató s családjával közös élelmezés, lakás, fűtés, világítás, mosatás, 200, azaz kétszáz o. é. ffr fizetés. Nyugdíjazás, s azonnali állandósítás biztosított.

Pályázatok főszerelendő: tanítónői oklevél, keresetségi bizonyítvánnyal s netalán eddigi tanítónői működéséről szóló bizonyítvánnyal. Pályázati határidő: f. évi szeptember 20, mely időig a folyamodványok intézeti elnök Szentkeresztty Stephanie Bárné ő méltóságához Zágonba küldendők.

K.-Vásárhelyt, 1885. augusztus 23.

A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet kezelő-bizottsága.

Hirdetmény.

Gelenczei néhai Csoma Károly hagyatékát képező összes ingatlanok darabonként vagy egészben f. év augusztus 30-án Gelenczén tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatnak.

A birtokokhoz tartozó ingóságok, egymint: ökrök, lovak, sertések, bivalok, gazdasági eszközök, kocsik és szekerek, deszkák s egyéb fa-eszközök f. év szeptember 8-án fognak Gelenczén nyilvános árverésen eladatni. Az eladás készpénzben, vagy f. év végével lejárandó kötelezvények mellett történik.

Gelencze, 1885. aug. 22.

Özv. Csománé Geréb Irén.

A legbiztosabb szer

az általam CSILLAG ANNA által feltalált haj- és szakállnövesztő kenőcs, mely a gyógyászati fakultások leghírnevebb szakértői által vegyelemoztetett s kitűnő hatásának találtatott: a haj kihullása ellen, a haj növesztése, fejköszvény ellen, korpaképződés, kopaszfejség, a bajusz és szakáll ritka növése ellen.

Szétküldési gyári főraktár:
Budapest, VI., királyutca 26.
Kézdí-Vásárhelyen kapható Kovács Ferencz gyógyszerész urnál. 10—10

1885

KIÁLLÍTÁS

MEGHÍVÁS.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMAZÓBÓL

V. VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN ÉS VÁCI KÖRÜT 63. SAJÁT, KÜLÖN É CZÉLRE ÉPÍTETT HELYSÉGEIKBEN. EGY RENDEZÉST DUSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE, melynek számos megtekintése és érdeklődés kíséretével megkínálnak.

1885

17—20

Üzlet el- vagy átadás.

A csikszeredai várutczában, kiválóan alkalmas helyen lévő Schiroky Nándor-féle vegyes-kereskedés, mely lottó-gyűjtődével van összekötve és e mellé még a só-, dohány- és bélyegárulhatási engedély is megszerezhető, a kereskedésben meglevő árucikkek- és összes felszerelvényekkel együtt a f. 1885-ik évi Szt-Mihály napjáig terjedő időn belül a vétel- vagy becsárban el-, avagy biztosítás mellett bárkinek, az üzlettel kapcsolatos lakhelyiségekkel együtt, átadandóvá vált.

Bővebben értekezhetni az üzlet tulajdonosával Csik-Szeredán.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

Állomások	303. személyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.
		Este	Délután
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	9.45	12.50
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	Reggel 6.22	10.44
Botfalva	"	6.45	10.51
Földvár	"	7.01	11.18
Mogyorós	"	7.19	11.36
Apáca	"	7.33	11.51
Köpecz	"	7.54	12.13
Agostonfalva	"	8.01	12.23
Alsó-Rákóc	"	8.19	12.42
Homoród	"	8.45	12.54
Kacsa	"	9.01	1.02
Bene	"	9.22	1.19
Erked	"	9.43	1.37
Héjasfalva	"	10.10	1.54
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	10.29	2.13
Medgyes	(érk. ind.)	10.39	2.25

Állomások	303. személyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.
Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeredán felé)	(érk. ind.)	12.12	2.36
Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.37	2.41
Nagy-Enyed	(érk. ind.)	2.11	3.40
Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.31	3.45
Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	2.54	4.01
Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	3.35	4.24
Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	3.36	4.29
Budapest	(érk. ind.)	4.09	4.49
	(érk. ind.)	4.11	4.50
	(érk. ind.)	5.56	5.58
	(érk. ind.)	6.08	6.08
	(érk. ind.)	10.37	9.13
	(érk. ind.)	10.51	9.18
	(érk. ind.)	6.00	2.10

Brassóból Bukarest felé indul minden nap reggel fél 6 órakor a gyorsvonat és délután 1 óra 50 perckor az omnibusz.

Nyom Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.